

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Külső szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpíacz, a város-
házal szomban.

Hirdetések:

Egy hasáboz pető
soronkint 5 krajával
számítatnak.

Sajtószabadság.

Irta: Konez Ákos.

Debreczen, márczius 15.

A szellem szabadságának ünne-
napja. A gondolat lerázza bilincsét.
Börtönének ajtaja megnyílik. —
Visszafoglalja azon helyet, mely-
ről a zsarnokság ledöntötte. Köz-
kincsé válik az emberi szellem
teremtő ereje. Eszme, szó, gondo-
lat, miket lefojtva tartott a hatalom,
világossággal töltik el a lelke-
ket. A toll fegyver lett, de nem
mint rombolás eszköze, hanem,
mint a nagy eszmék diadalának
hatalmas előmozdítója. A százados
nyomás alól felszabadult emberi
szellem, hosszú időnkig parlagon
maradt földjében virágok fakad-
tak, melyek a sivárságot, az eddig
terméketlen pusztát édenné vará-
zsolták. Nemesak a gondolkodás
vált szabaddá, de gondolatainkat
papírra is vethettük. Az eddig
eltitkolt honfi bú, mely végig sirt,
az elnyomás korszaka lánglelkű
költőinek strófaiban, most Márczius
Idusa után, nyíltan mutogathatta
fájó sebeit. A tudákos cenzorok
ideje lejárt. Útött a szellem sza-
badság órája s a kik eddig lenyü-
gözve tartották a szellem szárnyait,
vissza tértek sötét oduikba.

A szabadságharcz hősokeket

teremtett. Mint földetrázó viharok
megtisztították az országot azoktól,
kik rabigába görnyedve szerették
volna látni e büszke nemzetet.
Honszerelmök csodákat művelt.
A gyöngye gyermek vállalai nem
éreztek a nehéz fegyver terhét.
Fehérhaju emberek álltak csata
sorba. A magyar hölgy maga
küldte férjét a harcba s ha elesét
hallotta sötét fátyolában vigasz-
talást talált abban, hogy szerelmét
is oda tehetta a haza oltárára. A
magyar Anya, mint hajdan a
rómaiak anyja fiát azzal küldte a
csaták viharába, hogy küzdelem
nélkül nem talál helyet kebelén.
Gyöngye nők a hármass eszmétől
fellelkesülve megosztják harcza
vágyó férjökkel a háboru vesze-
delmét, azok pedig kiket magasz-
tos hivatások otthon tart, mint
Vesztá szüzek gyöngéd kezekkel
ápolják és élesztik a honszerelem
lángját az otthon maradtak lel-
kében.

Főséges napok, dicső kor!
Fényes vonalak nemzetünk törté-
netében. Sugaraik ötven év után
is világolnak és a honszeretet istá-
polja azokat mig magyar él e hazán.
A félistenek munkája azonban be-
végezetlen maradt. Az erőszaknak
engedve, mely két hatalom öldöklő
fegyverét küldte rá, Világosnál

letették a fegyvert. Legjobbaink
elvértettek. Hőseink a gyalázat
fáján lehelték ki nemes lelköket
és gyilkos golyók furták át azon
sziveket, melyeknek minden egyes
véresöppje a szabadság termő
magja lett. Elbuktunk. De miként
a Messiási eszme, bár a Megváltó
ereje elhervadt a kereszten elter-
jedt az egész világon, ugy a
Szabadság, Testvériség, Egyenlő-
ség közkinése maradt a Hazának,
jól lehet apostolai elhaltak, vagy
nehéz rablánczok között siratták
hazájok bukását.

A nemzetek ereje azonban
nagy. Erejüket fokozza az igazság
és jog, melyeket bilincsekbe ver-
het időről-időre a hatalom, de
megölni nem enged a népek
Istene. Mi is felszabadultunk. Szent
István koronája méltó főre talált.
A koronázásnál, a királyi hitvesben
egy őrangyal nyert nemzetünk.
A királyi család és nemzet között
megújodott szeretetből fátyolt
szóttunk a multra. Boldog napok
virradtak a magyarra. Vissza-
nyerte szabadságát, jogait, életét.
Oly átalakuláson ment keresztül,
mely megifjította és reményt nyuj-
tott neki, hogy nem lesz több
sötét napja soha sem.

A vissza helyezett jog és
igazság testvéreül fogadta a szabad-

TÁRCZA.

1899. márczius 15-én.

— Irta: Kun Béla, az oratoriumban s a fő-
iskola udvarán szavalta: Szentiványi Sándor. —
Halljátok a jelszót? Talpra magyar, talpra!
Szívvel, észszel, karral föl a diadalra.
Mi akarat, érzés, szent cél: forrjon egybe,
Mint esküvés szálljon a megnyílt egekbe.
Szégyen pirba haljon a fekete vadszó,
Hogy a magyar széthuz s mégis fennhézázó,
Koresul a jelenben, élődsi a multon,
Gyáva, hogy még tenni a jövőért tudjon.

Ez a nap bizonyosság, hogy eszmékért égünk,
Hazugságot szór ránk tengere-ellenségünk.
Kiket megváltottunk, magunkhoz emeltünk,
Pusztulásra vinnék, eladnák a lelkünk,
Azt hiszik, a magyar oly együgyü, gyenge,
Hogy belebolondul a nagy szeretetbe,
S mig szívét békülés, boesánat megszállja,
Kaján Judás-csókkal hurczolnak halálra.

Óh, ti ördög álmok, vérmes, vak remények,
A tisztító tűzben ma mind porrá égték.
Bukásunk hirdették, halálhírünk volt már —
De imé e szent nap ma is tiszta oltár,
Ha bálvány-imádó ledöntni akarja,
Kárhözök a szive, megbénul a karja,
A magyar fölébred, hogy védőfalat álljon
S halhatatlanságot vivjon a halálon.

Ez a nap a béke, a szeretet napja,
Jaj annak, ki mégis, — mégis megtagadja.

Nem ez ősi néppel, Istennel száll — perbe,
Ki hűtlen támadót mennydörögve ver le,
Mert e nap az övé, — egy földi mennyország
De pokol azoknak, akik megátkozzák,
Erénynek — jutalma, bűnnek büntetése
Az ígélet földje s az Isten verése.

Hol hát a bűnbánó? Békülünk örökre, —
Csak velünk esküdjék a hazai rögre,
Vérázott multunkra, jövőnk derüjére,
A magyarok erős, örök Istenére,
Igy legyünk egyenlő szabad, testvér-népek,
Szolgánk lesz a sors, ha egyetértés véd meg,
A dicsőség napja nem jöhet fel máshol,
Csak itt, mint az első hajnalhasadáskor.

E nap jellegje mindig egy: előre!
Ha kell, hát a szellem szálljon harcmezőre,
Egész nagy világgal közös már a pálya,
Csak versenyző legyen, aki győzve állja,
Levegőjét szívjuk más-más eszmekornak,
De a zajló idők bárhová sodornak,
A kardnak s a tollnak egy a babérága,
Csak a cél legyen egy: a hon boldogsága.

Mindent a hazáért! Mindent a jövőnek!
Idők megvénhednek és új idők jönnek.
Talpra hát halálig! Győzelmünket írja
A haldokló század márcziusi pirja,
Ettől hajnalodjék a jövőendő század
Ne legyen irigyünk, ki ellenünk lázad,
Mert e nép dolgozik, szittya még a vére,
Mélto apáihoz, méltó örökére!

Repkény a tölgy oldalán.

Irta: Szabóné Nögáll Janka.

— Igérem, hogy a mai naptól szá-
mitott tiz év elmulása után ujra meg-
jelenek itt, a tölgyek alatt.

Ez a néhány szó egy régi, piszkos
papírra írva. Alatta az évszám: 1889.
márczius 1. S legalól olvashatóan kiírva
a nevem. Messziről jött, spanyolviaszk
pecsét alatt, ollóval vágott boritékban s
a cím a régi uriaszonyok módja szerint
megírva:

A Madame madame
N. de N.

á Budapest.

Világos, hogy nem Franciaország-
ból, hanem Székudvarról jött, nagymamá-
tól. Nagymamának ugyanis volt egy
bátyja, ki Napoleon idejéből való fran-
cziákat, — eleveneket holtakat és bete-
geket, látott Győr alatt és családi ha-
gyományként hagyta utódaira az ilyen
francia levelezimzést. Ezen kívül azt a
hihetetlen állítást, hogy ha ő valakiről
azt mondta; chapeaux-ja van, nem azt
jelentette, hogy kalappal járkal, hanem
azt, hogy imádottja van.

Az írás az enyém volt. Hogy kinek,
miért adtam tiz év előtt, megmagyarázta
pár sorban nagymama, nem francziául,
hanem az ő írásmódja szerint, melyet
mai nap is megérthető nyelvre így
lehetne lefordítani:

— A Lőrincz gyerekek sárkányárol
téptem le ezt a papírost. Te irtad, te
adtad Lőrincznek akkor, mikor először
beszélt nekünk a chapeaux-járól, a kit

sajtót. A szabadsajtó ezt úgy hálalta meg, hogy törhetlen védője a jognak, védelmezője az igazságnak. Főnséges tisztét igyekszik hiven betölteni s minden alkalmat fölhasznál arra nézve, hogy méltó társa legyen a jog és igazságnak.

A szabadságharcz eme legdicsőbb eredményét, a sajtó szabadságát első sorban nekünk kell megbecsülni, kik a sajtó munkásai vagyunk. Jaj annak a tollnak, mely a hosszas küzdés után kivivott diadalával és hatalmával vissza él. Jaj annak, ki a gondolat szabadságát eszközül használja föl a mások becstelenségére. Jaj annak, ki írásában lábbal tapodva az igazságot, ujjong a mások becsületének általa széttépett rongyai láttára. Jaj annak, ki a jogot és igazságot saját önös céljainak rendeli alá és tollával a helyett, hogy javitna vagy gyógyitna — sebez. Az ilyen ember kezébe a toll romlás és veszedelem. Védni a jogot, megvilágítani az igazság erejét, felemelni az elnyomottat, eszméket termelni, a közismereteket bővíteni, az emberszeretet főnséges tanait hirdetni, lesujtani a bűnre, kigyomláni a gázt az emberiség kertjéből, segíteni az erős jellemet becsületes munkájában, mindig és mindenben részrehajlás nélkül igazat írni, — ez az igazi nemes értelemben vett sajtó hivatása és kötelessége. Aki azonban csak a mások becsületéből él, aki az emberiség nagy érdekeit szem elől tévesztve pusztán

azért ír, mert tollát megfizetik, az olyan mint a régi zsoldos katona, aki azért harezolt, mert megfizették, nem törődve azzal, hogy igazságos-e a harc, melybe fegyverét viszi.

Igen. Akkor becsüljük meg a sajtószabadságot, akkor szolgáljuk hiven a minket fenntartó nagy közönség érdekeit, akkor szerzünk becsületet a sajtónak, ha az igazságot szolgáljuk.

Enélkül lehet ugyan írni, de írásunkban nem lesz se szín, se meggyőző erő. Pusztában kiáltó szó leszünk, melyet nem hall meg senki sem.

— Széll Kálmán és a szászok. A Siebenbürgisch-Deutsches Tagblatt közli Széll Kálmának a pártonkívüli szász képviselők küldöttségéhez intézett válaszát, a melynek hiteles verzióját a Magyar Távirati Iroda az alábbiakban közli:

A miniszterelnök kijelenti, hogy mindenkor meleg rokonszenvet érzett az erdélyi szászok iránt, ismeri és becsüli értéküket, távol áll tőle az a gondolat, hogy valamilyen megkárostsá őket. Nem kell aggódniok nyelvökért, nemzetiségökért, kulturális érdekeikért, oltalmazni és előmozdítani fogja őket, de megköveteli, hogy a szászok első sorban magyar állampolgároknak, a haza és a magyar állam hű fiainak vallják magukat. Hogy országgyűlési képviselőkik parton kívül állanak vagy a kormánypárt-hoz tartoznak-e, — az semmit sem változtat ezen a rokonszenvben. Reméli, hogy támogatásukat nem fogják megvonni tőle.

A válasz igen jó hatást tett a küldöttségre, amely a miniszterelnök palotáját a legnagyobb meglepéssel hagyta el.

el is vett még abban az évben. A semmirekélő persze nem érdemli meg, hogy te tíz év után (éppen most van tíz éve!) beváltás egy olyan ígéretet, mely már a sárkányon is volt. De szegény nagyanyáért megtehetnéd stb.

Másnap már ott voltam a tölgyek hazájában. Ebéd után beszélgetni kezdtünk Lőrinczről.

Hát csak egy csöndes, vidéki professzor volt. Almodozó ember, ki sokkal jobb, becsületesebb és ügyetlenebb volt, semhogy kikerülhetne volna a sorsát; megházasodott. A tölgyek alatt, a fehér székek között, a nagy kerek asztal előtt ujságot el nekünk boldogsága hírére. Nagymamának, ki jó szomszédjától nem tagadhatott meg néhány örömkönyt s nekem, ki csöndes részvétellel szorítottam meg a kezét.

Nagyon töprengő uriember volt. Ezenkívül is teljes mértékben bírta azokat az általános ismert sajátságokat, melyeket professzor-tempóknak nevez a hálátlan utókor. Torokhangon beszélt, minden feleletet kérdő hangon ismételt, minduntalan az óráját nézte s nagy előszeretettel cibálgatta a kerek asztal terítőjének csücskeit. Ezek a csücskök különben tökéletesen olyanok voltak, mint egy egy alattomos gyerek-fül.

De ezenkívül volt egy ritka, általánosan nem ismert professzor-sajátsága: Komolyan törődött a neveléssel. Az igaz hogy ő is inkább a felnőt leányok nevelésével bajlódott volna.

De csakis a legmagasabb szempontból. Akkoriban bolygatták legjobban a nő-emancipáció kérdését, az asszonyok „tollat ragadtak”, a férfiak pedig az asz-

szonyok hosszú hajának nem hagytak békét. Az ő részükről ez természetesen csak képletes cselekvés maradt. Bár az asszonyok is csak így bántották volna a tollat!

De kár volt tagadhatatlanul és mi is erről vitatkoztunk. Nagymama sohasem tudott olyan édesen aludni, mint ezeken a meleg délutáni és magas eszméktől sűrű percekben.

Az én professzorom el volt telve az eszméivel.

Nagy terveket kovácsolt. Olyanokat ígért, hogy ki fog emelkedni a kisvárosi tespedésből, szárnyai nőnek, a magasba száll s ott fog küzdeni tollal és ékesszó-lással az elhatalmasodó asszonyok ellen. Sőt még azt is kilátásba helyezte, hogy vissza fogja szorítani a kevély, tolakodó asszonyokat rendeltetésük helyére: a szerény igénytelenségbe.

Nem szerette az új leányt. Az erős, tevékeny, gondolkodó nőt, kit akkoriban vártunk s ki olyan szórványosan emelkedik ki még most is a régi várakozásból. Nem, csak nem jönnek az élettársak, — hanem csak a régi bakák még mindig. Az én professzorom eszménye ez volt. A régi, tehetetlen, könnyen élő, örökké istápol, nagyon drága cifraság, kit a szegény ember becses nőnek tisztelt. Ir-tózott az új nőtől, ki nem zsarnoka, de nem is rabszolgája, hanem büszke, erős társa a férfinak. Igazi felesége, aki ezt a szót már nem úgy értelmezi, hogy az életnek csak az a fele az övé, mely kényelemből, örömből és álomból áll.

Az én Lőrinczem a régi leányt szerette.

— Belépés a szabadelvű-pártba. A szabadelvű-párt körbe ujjában belépett Ernuszt Kelemen főrendiházi tag is belépett.

A magyar nemzeti szellem.

Írta és felolvasta Kaloosa Róza 1899. márczius 15-én, az ev. ref. felsőbb leányiskolában.

Ha tanulmányozzuk a világtörténelmet és egyuttal végigtekintünk a magyarok történetén, a honfoglalástól kezdve a mai napig: nagy és magasztos öröm emeli keblünket. Nem mintha nemzetünk élete ezer év óta csupa öröm és boldogságban telt volna el, sőt ellenkezőleg: óriási küzdelem, veszedelmek sokasága, igen gyakran sokszorosan nagyobb számú gonosz ellenség, majd belviharok dulták hazánkat, gyilkolták pusztították nemzetünket! mi volt hát az az erő, mely annyi balszerencse közt, oly sok viszály után fent bírta tartani ezt a kis nemzetet az ellenséges indulatu és nagy erejű szomszédok között?

A magyar nemzeti jelleg, a magyar nemzeti génius, melyet még Arpádék hoztak ki magukkal az ős hazából.

Ezt a magyar jelleget pedig a léleknek legfenségesebb tulajdonságai alkotják: vallásosság, becsületesség, hősi bátorság, vitézség, őszinteség, nagylelkűség, jószi-vűség és igazságérzet. Ezek a tulajdonságok jellemzik a magyart úgy magán, mint közügyekben.

Mert már az ezer évvel ezelőtti korszakban, az ugynevezett barbár korszak-lemmel megegyezőleg, a hatalomra vergődött nagy nemzeteknél napirenden volt a tróntól kezdve le aprajáig az árulás, gyilkosság, népleigázás. A trónok lépészetén minduntalan esorgott a meggyilkolt királyok vagy trónkövetelők vére, míg ugyanakkor a magyarok kikeresve maguk között a legdaliásabb férfit, de a kiből feltalálták ama lelki tulajdonságokat is, melyeket magukban, mint magyar jelleget, mint vezérhez egyedül méltót éreztek és azt a férfit, a ki testben lélekben any-

A keces babát, kiből férfiúi számitás szerint helyes kis rabszolga lesz, asszonyi tapasztalatok szerint pedig egy alattomos kis zsarnok, ki a könyeivel és a sóhajaival biztosítja magának a hatalmat.

Egy gyöngye ostoba, tehetetlen kis teremtes volt az ideálja, kinek lénye teljesen beleolvad az erős, hatalmas, okos férfi lelkébe.

— Nos, ilyet talált? — kérdeztem akkor, mikor — eljegyzési híret bejelentette.

— Ilyet találtam-e? Ilyet! — felelt boldog elragadtatással. — Azt mondanám, hogy kén, olvadásra preparált anyag, kiből egész más a vegyalkat, sőt más az is, mint a többi asszonyban, de a szerelem költővé tesz és más hasonlattal fogok élni.

Néhány akombakomot firkált botjával a porba s abból okoskodta ki a költői hasonlatot:

— Miezuska olyan lesz mellettem, mint a repkény az erős viharral küzdő tölgy oldalán. Hozzá simul . . . Ez a védője . . .

— Ez az élete . . .

— Az élete? Helyes.

Bólintott.

Nem volt a növény professzora, nem volt köteles vele, hogy a repkény elősdi voltát is ismerte.

— Igenis! — folytatta emelkedettebb hangon. — Mit látunk, ha szemünkkel körültekintünk? Nem kevélyen eldőlakodó repkényeket, melyeket összezúz a vihar, elszárit a nap heve, hanem szerény, simuló repkényeket, melyek a tölgy ol-

nyira kiváló, annyira felettük állónak tapasztaltak, azt választották meg fejedelmökül; hogy a ki fényben milliók felett van, legyen dicsőbb erényben s hatalomban; mert az önértetes magyar csak egy ilyen férfiú előtt birta meghajtani büszke fejét, mondván: *uram, vezérem!*

Igy választották meg vezérékül Álmost és annak dicső fiát: Árpádot.

Ezen az alapon alkották meg törvényeiket, azt az öt pontot, mely legékebb szózással hirdeti ezer év óta a magyar jellem becsületességét és igazságszeretetét.

A magyar nemzeti szellem, a magyar génius diktálta azt az öt pontból álló törvényt:

„A nemzet nagyjai a fejedelem tanácsából soha ki ne zárassanak.”

Itt az önkormányzat, a törvény előtt való *egyenlőség*, mely oly szoroson egygyé fűzi a nemzetet fejedelmével.

„Amit közös erővel szereztek, abban mindnyájan egyenlően részesüljenek.”

Itt van a *testvériség*.

„Míg Árpád nemzetsége él, mindig abból választhassanak fejedelmet.”

Tehát: *szabadság!* Egy szabad nemzet önként hódol meg a saját maga által szabadon választott fejedelem előtt.

Mily fenséges kötelék, a legerősebb a nép és fejedelme között!

Ez a magyar vérbe oltott igazságszeretet volt annak a dicső fenséges ténynek is az alapja, hogy az Árpádok között háromszáz év alatt egyetlen gonosz, becsületlen ember sem találkozott, ellenben mily sok voltak közöttük, a dicsők között is legdicsőbb! Ott van mindjárt Árpád, ki ép úgy kardjával, mint jóságával országot alapít. István, ki a szeretet vallására vezérli a népet. Géza, ki legnagyobb és leghatalmasabb ellenségétől koronát kap, mert diadalát jó tetteivel tette ragyogóvá. László, a szent. Kálmán, a tudós. Imre, ki fegyvertelenül, bátran, fenséges szellemű erejével a magyar jellemet magáról ítélve meg, átmege az

ellene fellázadt testvéröccsese győzelemhez szokott táborába és a hatalmas sereg szemeláltára kivezeti öcsését, elzárhatja és elejét veszi a szörnyű testvérharcnak. „Nem tudom én, melyik tettök volt szebb, melyik dicsőbb, melyik nagyobb!”

Es időhaladtával a vegyes házból származott királyok közül is csak az lett hatalmas és nagy király vagy kormányzó, ki e nemzet jellemét felismerve, magát azzal azonosította.

Ezek között természetesen Mátyás volt az, ki legjobban egygyé olvadt nemzetével; és a nemzet? azzal övezte Mátyás emlékét körül mintegy glóriával, a mit ugy a népek, mint a királyoknak legfenségesebb erényének tartott és elnevezte: *Mátyás az igazságos!*

Es nemzetünknek ez a jellege meg van ma is, sértetlenül, épen.

Az a magyar nemzeti génius, mely Árpádnak és vezérének diktálta törvényt az öt pontot — ott volt az 1847. és 48. pozsonyi diétákon, hogy a *jobbágyság* intézménye nem igazságos és a magyar nemzet kiváltságos nagyjai, mint régi jó ismerőst üdvözölték ezt a géniuszt, hiszen ott élt és uralkodott az mindnyájunk lelkében és eltörölték a *jobbágyságot*, az addig adót fizetni nem tartozó urak önkényt ajánlották fel a közteherviselést.

Mintha csak Árpád és vezérei esküszava esendült volna fel: A mit közös erővel szereznek abban mindnyájan egyenlően részesüljenek.”

Hogy a kiváltságos, gazdag főnemes törvény előtt és közteherviselésben egyenlőnek vallja magát a leigázott *jobbágyságot*, hogy annak igáját összetörje és azt a népet magához emelje; ez is páratlan esemény az összes világtörténelemben.

Az a magyar nemzeti génius pedig a pozsonyi diétán elvégezvén küldetését elégedetten a látottakkal már éppen továbbbenni készült, a mikor tekintete egy csomó fiatal emberre esett a kik a ma-

gyar fővárosban éppen nagyban tanácskoztak.

A génius angyalareza sugárzott az örömtől, mert hiszen azoknak az ifjaknak lelkesült tekintetében a magyar nemzeti génius tündökölt.

Az angyal e látványra szintén lelkesülten kiáltott fel.

— Ezek az én szerelmes fiaim, kikben nekem kedvem telik!

1848. márczius 15. volt.

Azok a tanácskozó ifjak Pesten, egy egyszerű kávéház termében gyűltek össze.

Neveiket gyémánt betűkkel örököltette meg a történelem. Ezek voltak:

Petőfi, Jókai, Vasvári, Irinyi, Degré, Vachott, Iványi, Vajda, Bulyovszky, Vidacs, Sebő, Gál és Kléh. Komoly férfiak, mint Klauzál Gábor, Nyáry Pál, Fényes Elek, Egressi Gábor, csatlakoztak hozzájuk és a néha túlradó lelkesedést helyes mederbe szorították.

Ezek a férfiak alkották meg ama tizenkét pontot, melyeket, mint a magyar nemzet kívánságát nyolczvankét tagu küldöttség vitt fel a pozsonyi diétára azzal az alázatos kérelemmel, hogy járuljon a diéta a magyar király elé hódolatjeljes tisztelettel e tizenkét pontnak elfogadása és életbeléptetése iránt.

Ezt a tizenkét pontot meg ugyanaz a magyar nemzeti génius sugalmazta mint az Árpádékét, mert alapjában véve ugyanaz a magyar nemzeti közérzetlet megtestesülése: *jog és igazság!* csupán formája alakult át a polgárisultság haladás és a korszelemm követelményei szerint, mely e három fenséges szóban kulminál: *egyenlőség, testvériség, szabadság!*

De míg a korszelemm e három dicső szavát más országokban polgár vérbe fürösztötték, e szent háromság nevében ezrivel mézárólták le egymást, addig a magyar nemzet, minden társadalmi rétegében megegyezőleg hódolatjeljesen járult király elé, esengve kérelmezte az öt megillető jogokat. Semmi erőszakoskodás, semmi fenyegetés, semmi vér hanem lelkesedés, felbuzdulás, áldozatkészség a hazáért, a királyért a jogért, igazságért. Béke, rend mindenütt. Es mikor a király elfogadta a hódolatot teljesítette a nemzet kérelmét, akkor a végtelen hála a király iránt, az a hűség, szeretet, ragaszkodás lelkesült és áldozatkész nyilvánulása, az a szóval ki nem fejezhető örömmámor, melyet a nemzetnek minden tagja érzett, az leírhatatlan!

Ez örömmel az országban külsőleg is kifejezést adtak. Pest és a nagyobb vidéki városok kivilágítást rendeztek, hazafias verseket szavaltak, énekeltek.

Es a magyar nemzet az egyenlőség elvénél fogva, kivívott jogait a magyar királyságban élő minden nemzetiséggel megosztotta testvériesen.

De fájdalom, a rabigához szokott, a magyarságot gyűlölő idegen faj nem értette meg sem a sajtószabagságot, sem azt a nagylelkűséget, mely a magyar nemzet eljárásában nyilvánult.

Sőt ellenkezőleg. Megmarta a feléje nyújtott testvéri kezét. A magyar királynak ép oly gonosz, mint esztelen tanácsosai titkon, majdan nyilvánosan szították e fajgyűlöletet, remélvén ez által megtörhetni a büszke magyart.

Szerencsétlen politika! Nem értették meg, mennyivel dicsőbb egy nagy, hatalmas, szabad nemzet uralkodójának lenni, a mely nemzet önkénytelen hódol meg szeretett királyá előtt, — mint egy rabigába hajtott, gyáva szolgálalkú nép zsarnokának lenni. Ők ez utóbbit választották.

Kilenez oldalról támadták meg a védtelen magyart, kinek sem fegyvere, sem pénze, sem katonája nem volt.

talma alatt, nem egyedül, hanem vele együtt emelkednek a magasba.

Nagymama a szeméit törölgette s a professzor ragyogó mosolylyal bucsuzott el. Másnap a menyasszonyához készült, aztán a fészekrakásra. Mire elhozta volna a kis repkényét, mi már nem lettünk volna itt.

— Hát akkor, mikor találkozunk megint?

Elgondolkoztam.

A tölgy meg a repkény poézisa ugy megnyomta a lelkemet, mint a hogy vannak nehéz, emészthetetlen ételek, melyek megülik az ember gyomrát, hogy csupa furesát álmodik tőle. Valószínűleg ezért támadt ilyen elképzelhetetlen ötletem:

— Tudja, mikor? Tíz év múlva. Es pedig itt a tölgyek alatt, melyeket nézze csak, valóban átfogtak a repkények. Tíz év alatt sokra vihetik. Nos, akkor találkozunk s ujra beszélgetünk majd az életről s a repkényről, mely él, kuszik, gyarapszik a tölgy oldalán.

Ezen kötődünk s neveltünk egy kicsit, végre én kiteptem egy lapot a jegyzőkönyvből s kötelezvényt adtam neki arról hogy biztosan megjelenek.

Ime, eltelt a tíz év s én itt vagyok a tölgyek alatt s kérdezősködöm az én öreg barátomról.

— Szeretném tudni: megnőttek-e a szárnyai? — kérdeztem a multa ezé-
lozva.

Nagymama elképedve felelt:

— Micsoda beszéd! A szárnyai! Még a haja is kihullott szegénynek, nem-hogy nőtt volna rajta valami.

— Es nem szállott fel a magasba a kisvárosi tépelődésből.

— Sohase mászkál az se magasra, se alacsonyra. Talán bizony ráér. Nemcsak a maga dolgát végzi, hanem az asszonyét is. A kis tehetetlen asszony nem bír a gyermekeivel, nem is imponál a cselédeknek, csak nyafog és panaszkodik s ezenkívül nem csinál semmit. De meghizott szépen és a pucezát nem lehet kiállani.

— Ej no. Es csakugyan nem akarja Lőrincz visszaszorítani a nőket?

— Ugyan miket kérdesz tőlem! — zsörtölődött nagymama. Még ő szorongatna másokat, mikor a feleségétől sem tud szabadulni! Agyondolgozza magát, elsoványodott, elesenedett szegény. Rá sem fogsz ismerni. Már sohasem beszél olyan szépeket, melyektől egykor olyan pompásan lehetett aludni. Most olvasnom kell minden délután, mert a szunyókázás másként sehogysem megy.

Szomoruan néztem végig a tölgyfesoporton. Tavasz volt már itt, tele rügygyel, zsenge zölddel minden bokor. Zöld, üde, vaskos, fényes volt a repkény is, mely tíz év alatt elképzelhetetlen magasra mászott. Ott keringélt már a tölgy koronája felé, mely száraz volt, csupasz, mint egy szegény, fáradt kopasz fel. Két hatalmas ága kopáran meredt fel a magasba. Igazán olyan volt, két menekvő sért, irgalomárt könyörgő kar. Odafönn volt még levegő, élet, szabadság, de a korodában, a két csupaszágban nem volt már semmi sem.

A vén kiszáradt tölgy ime, egész életét adta azért a büszke dicsőségért, hogy repkény simult a védelme alá.

E szörnyű vész között vakító fényesen ragyogott fel az ősök által Azsiából kihozott magyar nemzeti jelleg. Nem lanyhult, nem veszelődött el abból egy szeméremi sem! Sőt a polgárosultság által öntudatosabbá lett, és most kezdett aztán a magyar génus annyi hősiesség, önfeláldozó, a legnemesebb eszmékért lelkesült tettekben nyilvánulni, oly ropant számban, mintha ezer év óta minden dicső, nemes lovagias tettet erre az alkalomra félre rakosgattak volna; mintha ezer éves éketünkben minden hős fölkelne volna sírjából és új alakot öltve harcra volna szóval, tettel országunk megmentésén, nemzetünk diadalán.

Volt már fegyver, pénz és katonaság. És ez mind a magyar nemzettől telt ki odaadta utolsó gyermekét katonának, korácsolt fegyvert majd... Nem segített senki a szomszédos nagy nemzetek tétlenül nézték, hogyan küzd egyedül ez a maroknyi nép s bámulva látták: hogyan győzött mindenütt.

Ezalatt azonban Bécsben is kiütött a forradalom, de ők már nem békésen, hódolattal kérelmeztek, jogaikra és az igazságra hivatkozva, nem ajánlották fel „életüket és vérüket” császárukért, hanem azt kényszerítették a birodalom fővárosából menekülni.

A magyar nemzet már megelőzőleg hódolatteljesen hívta meg királyát, hogy jöjjön haza közénk. De gonosz tanácsadói lebeszéltek erről, pedig hiszen közel esett hozzájuk a magasztos példa, a Mária Teréziáé... és menyit nyomornak, bajnak, szerencsétlenségnek elejét vették volna.

Igen, mert a dicső győzelmi nagy napoknak szörnyű vége lett. A bécsi gonosz fondorlatok következtében 200,000 orosz katona rontott a folytonos harcban kimerült, megfogyatkozott magyarra.

A mit a magyar nem cselekedett meg, hogy vérrel, gyilkolásokkal követelje jogait, szabadságát... megtették azt most mások övele. Leigázták, el nem menekülhetők jeleseit fogságba, vérpadra hurezolták. Iszonyú évek következtek most, a nemzet valójában tetszhalott volt a bécsi klikk most már szabadon gázolhatott a magyarság jog és igazságérzetén. Erről az időről mondja a költő:

Hála Isten! este van megint
Mával is fogyott a földi kin.

Az egyenlőség, testvériség, szabadság dicső eszméinek elhíntett magvaiból „tövisék és bogáncskórók” termettek. Ezek a tövisék napról napra, évről-évre nevedtek és a nemzet és fejedelmek között minden közlekedést lehetetlenné tették, mert a ki hozzányúlt a töviskekhöz és azokat irtani próbálta azon ugyan fájó sebet ejtett és a mi csodálatos volt, ez a fájdalom az egész nemzet testén átérzhető volt.

De jó az Isten: ki a legrosszabból is tud jót alkotni. Bécsben — éppen Bécsben, az irántunk való gyűlölet örökös fészében volt egy királyi nő fiatal, szép gyöngéd. Ennek szerető szívében hasztalanul csepegtették az irántunk való gyűlölet mérgét, pedig akárhányszor meg rá is parancsolták azt a gyűlöletet, ő meg a helyett eljött közénk, megtanulta nyelvünket meghallgatta panaszainkat és gyöngéd kezeckéjével elkezdte tördelni annak az óriássá nőtt tövisbokornak kegyes tövisét, a melyekkel annyiszor okoztak nemzetünknek kínzó gyötrelmeket. Es csodák csodája! abban a gyöngéd kézben volt annyi erő és hatalom, hogy egyet le birt törni a szuró tövisék közül, a melynek helyén rögtön rózsabimbó feselt; ekkor nagy örömmel s kettőzött erővel tördelte a töviskeket tovább, úgy, hogy a nemzet és fejedelmek között lassanként a tisztelet, szeretet és kölcsönös becsülés virágai fejlődtek ki és a nemzet felújulva ismét küzdhetett

jogaiért, szabadságáért a nélkül, hogy ez a nemes harc, e nemes küzdelem akár a nemzetet akár koronás fejedelmét sértette volna. Sőt ellenkezőleg az 1848. márczius 15. megalkotott 12 pont, mint a magyar nemzet kívánsága nagy részben teljesült és minden egyes pontnak teljesülése hazánk felvirágzásának egy-egy hatalmas lendületét jelentette. Népművelésünk nemzeti alapon, a magyar nemzeti szellemnek megfelelően rendkívüli előhaladást tanusít, népművelésünk fejlődése utólérte az előhaladott nagy nemzetekét, az irodalom, tudomány iparunk, kereskedelmünk, művészetünk bátran kiállja a versenyt a külfölddel. Öröndöletes haladást észlelhetünk minden téren.

De egyszerre csak lehanyatlott az a drága, békességszerző kéz! Es most... most ismét megnyilatkozott Árpád nemzetének igaz jellege. Soha a világon semmiféle nép, semmiféle nép, semmiféle nemzetnek nagyja és kiesinje — egyetlen fejedelmi személy halála felett sem érzett oly igaz, lélekéből fakadó, minden szívébe oly egyformán belenyúló fájdalmat, mint ez a lovagias, hálás igazság szerető magyar nemzet az ő joltévője, az ő szeretett Erzsébet királyasszonyának halála felett.

A szabadság ünnepe.

— Márczius 15. —

Márczius idusán, ragyogó, meleg, verőfényes időben megmozdulnak a régi álmok, a nagyszerű remények, melyek egykor Petőfi lángoló szózatára duzzadó vágyakkal töltötték el a nemzet szívet. Az emlékek visszatérnek. A márcziusi napsugár csókjai s a nyíló virágok lengedező illata visszahozzák újra a fenséges eszméket, a grandiózus, a lelkesítő, gyönyörű ideákat, melyek ötvenegy évvel ezelőtt hatalmas, mámorító reményekkel bontották ki szárnyaikat a márcziusi ifjak lángba borult lelkében.

A főiskola tanárikara is megünnepelte márczius idusát. A hazafias ünnepély az oratoriumban folyt le, hol díszes közönség jelent meg. Ott volt a 13 egyenruhás honvéd is tépett, harci zászlójával. Az ünnepély a kántus énekével kezdődött. Márczius 15-ikének jelentőségéről pedig Nagy Elek főiskolai tanár tartott hazafias lendületű, szép emlékbeszédet. Az emlékbeszéd után Szentiványi Sándor joghallgató szavalta el Kun Béla joghallgatónak lapunk tárczarovatában közölt lendületes alkalmi költeményt.

Az állami főreáliskola ifjusági önk. köre, a tanári kar és díszes közönség jelenlétében ünnepelte meg márczius idusát. Az ifjusági zenekar által precíz előadott nyitány után Kardos Albert tanár az önk. kör vezető tanára lelkes szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt. Ezután Varga Jenő VIII. o. t. adta elő szép emlékbeszédét. Az ifjusági énekkar kitűnő éneke után Bisothka János VI. o. t. szavalta nagy hatással a „Talpra magyar”-t. Az ifjusági zenekar képzettségéről tett tanúságot a következő szám, a Gavotte magasabb igényeket is kielégítő előadása. Görög József VIII. o. t. jeles tanulmányt olvasott fel a sajtószabadságról és Dimák Géza VI. o. t. mély érzéssel szavalta el a „Nagy idők” című költeményt. A Hymnus elénekzése után a nagyszámu közönség a Rákóczy induló akkordjai mellett hagyta el a lélekemelő ünnepélyt.

A ker. akadémia ifjusága az akadémia dísztermében a tanári kar és nagy közönség jelenlétében hazafias programmal ünnepelte meg márcz. 15-ét.

Az ág. h. ev. iskolában is tartottak ma hazafias ünnepélyt; a gyermekek lelkesítő dalokat énekeltek s alkalmi költeményeket szavaltak. A tanítók beszédekben igyekeztek megismertetni a nap jelentőségét a gyermekeknek.

A Svetits intézet (zárda) növendékei d. e. 11 órakor az intézet nagytermében rendeztek hazafias ünnepélyt.

Az izr. iskolában márczius 15-ét délelőtti 9 órakor ünnepelték meg.

Ezenkívül az összes iskolákban felekezeti különbség nélkül megünnepezték márczius 15-ét.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A pártból.

Budapest, márczius 15. (Érk. d. u. 2 órakor.) Kemény Pál, a zirci kerület országos képviselő, ki pártonkívüli állásából belépett a szabadelvű pártba, legközelebb értekezletre hívja össze választóit és mandátumát rendelkezésükre bocsátja.

Ováció Hegedüs Sándornak.

Budapest, márcz. 15. (Érk. d. u. 2 ó.) A budapesti református egyháztanács mai ülésén ovációt rendeztek Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter tiszteletére, ki ezután is megtartja főgondnoki tisztségét. A teljes számban megjelent tanácstagok nevében Szász Károly püspök lelkes beszédben üdvözölte Hegedüs Sándort, ki megköszönve az ovációt kijelentette, hogy bár kevesebb ereje lesz ezután az egyház szolgálatára, mégis szolgálni fogja egyházát, mert — hiába — a lelkiértők legfőbb forrása — a hit.

Az egyetemi ifjuság s márczius 15.

Budapest, márczius 15. (Érk. d. u. 2 ó.) Az egyetemi ifjuság márczius idusát fényesen megünnepelte. D. e. 11 órakor az új város háza dísztermében díszgyűlést tartott. A terem előkelő közönséggel zsúfolásig megtelt. — A függetlenségi képviselők teljes számban jelentek meg. Az ifjuság szónokain kívül az öreg Madarász József képviselő, Hermann Ottó beszélt, Abrányi Emil pedig alkalmi költeményét szavalta el. — A lelkes ünnepség után az ifjuság Madarász Józsefet, Hermann Ottót, Abrányi vállalkra emelte s a Kossuth-nóta éneklésével hagyták el a termet. Délután a Petőfi szobornál lesz ünnep.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknel Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Üdvözlő felirat a miniszterelnöknek és a kormányoknak.

Debreczen szab. kir. város tegnap tartott rendkívüli közgyűlése — mint azt már irtuk is — bizalmat szavazott Szél

Kálmán miniszterelnöknek és a vezetése alatt álló magyar kormánynak, valamint külön feliratban üdvözölte Hegedüs Sándor ker. ügyi minisztert is

A miniszterelnökhöz s a kormányhoz intézett üdvözlő felirat szövege, melyet Komlóssy Arthur főjegyző szerkesztett, a következő:

Nagyméltóságú m. kir. miniszterelnök Ur!
Kegyelmes Urunk!

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága bizottságának mai napon tartott rendkívüli közgyűlésén tárgyalatván Nagyméltóságodnak 1899. febr. 26. ról 2844/Mkt. sz. a. kelt s városunk közönségéhez intézett nagybecsű leirata, melyben magyar miniszterelnökké és előterjesztése folytán a többi magyar felelős kormánytagoknak egyes szakminiszterekké kinevezetését közölni méltóztatik, ugyanez alkalommal tárgyalás alá vettük számos városi bizottsági tagnak Nagyméltóságod és vezetése alatt megalakult kormány üdvözlését; működésük iránti bizalomnak kifejezését ezéző s e végből rendkívüli közgyűlés egybehívását kérelmező indítványát is; és bizottsági közgyűlésünk, mivel át van hatva azon tudattól, hogy az ország anyagi és szellemi előrehaladása, felvirágzása, a szabadelvű iránynak változatlan fenntartása mellett lesz biztosan keresztülvihető — mivel tudjuk azt, hogy Nagyméltóságodnak kipróbált hazafisága, tántoríthatlan jelleme, a kormányzás nagy és súlyos gondjainak átvétele alkalmából kifejtett programja — az általunk eddig elfoglalt álláspontnak mindenekben megfelelő, azon biztos reményben vagyunk, hogy imádott hazánknak a legközelebbi időben nehéz megpróbáltatásoknak kitett parlamenti élete s változatlanul fenntartott szabadelvű iránya Excezzellenciád és az új kormánynak tagok kezében edzett és biztos vezetőkre talált:

a szabadelvű parlamenti többségből alakult ezen új felelős magyar miniszteriumot, első sorban annak a békés megoldást sikeresen keresztül vitt elnökét — Nagyméltóságodat, továbbá az általa megalkotott kormánynak tagjait egyenkint és összesen őszinte örömmel üdvözöljük, hazánk és nemzetünk javára irányuló működésükhöz bizalommal viseltetünk s városunk iránti nagybecsű jó indulatjuknak kikérése mellett azon ígéretet tesszük, hogy közjavunkat előmozdító munkásságukban törvényhatóságuk saját hatáskörén belül teljes erejéből támogatását nyújtandja.

Kelt Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1899. márcz. hó 14-dikén tartott rendkívüli közgyűléséből.

Simonffy Imre, Komlóssy Arthur,
kir. tan. polgármester. főjegyző.

— Az anyai áldás. Aznap, mikor Hegedüs Sándor végleg elhatározta, hogy a kereskedelmi tárczát elfogadja, sürgőnyt menesztett Szvacsina Géza kolozsvári polgármesternek. Ez a sürgöny minden kommentárnál jobban igazolja Hegedüs Sándor gyengédségét és szívbéli jó tulajdonságait. A szöveg pedig így szól:

„Széll felhívására elfogadtam kabinetjében a kereskedelmi tárczát. Légy szíves édesanyammal tudatni, kérve anyai áldását. Neki nem sürgönyözök, hogy meg ne ijedjen.”

— Az Alsó Nyirvidéki Vizlecsapoló Társulat 1899. évi márczius hó 24-ik napján délelőtt 11 órakor Debreczenben a városháza nagytanácstermében rendkívüli közgyűlést tart melynek tárgysorozata a következő: 1. A közgyűlés határozatképességének megállapítása és a jegyzőkönyv hitelesítésére két társulati tag megválasztása. 2. A Magyar földhitelinté-

zettől felveendő 6000 frtos kölcsönüggyben a földhitelintézet átírata s a kölcsönkötvény, a kölcsönügy lebonyolítására háromtagu bizottság megválasztása. 3. A múlt évi június 21-én tartott rendkívüli közgyűlés II-ik sz. határozatából kifolyólag a kész és átvett esatornák fenntartása iránti jelentés. 4. Indítványok és beadványok. A közgyűlés előtt fenti tárgysorozattal ugyanazon a napon és helyen délelőtt 9 órakor választmányi ülés tartatik, melyre a választmányi tag urakat meghívom és felkérem, hogy miután a kölcsönüggyben a földhitelintézet részére egy nyilatkozat lesz adandó és az az összes választmányi tagok által aláírandó — az ülésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Kelt Debreczenben, 1899. márczius hó 10. Gróf Szapáry György s. k. társulati elnök.

— A debreczeni gazdasági egyesület lapja. Már megemlékeztünk arról, hogy a Debreczeni Gazdasági Egyesület hivatalos szakközlönyt akar kiadni, mely kizárólag gazdasági ügyekkel foglalkozik. Ma már kezünkhöz kaptuk az új lap első számát, mely egy belső tartalomra, mint külső kiállításra nézve megnyeri az olvasó tetszését s reményt nyújt arra, hogy az új lap társ híven és eredményesen fogja szolgálni a speciális debreczeni mezőgazdasági érdekeket. A lap felelős szerkesztője ifj. Sporzon Pál egyleti főitkár, gazdasági tanintézeti tanár, szerkesztője az egyesület ügyvivő titkára: Rác Lajos. A lap első számába előkelő nevű írók írtak közgazdasági és igen értékes cikkeket. Havonként kétszer jelenik meg, előfizetési ára egy évre 2 frt. A debreczeni gazdasági egyesület tagjai a tagsági díj fejében ingyen kapják. Ajánljuk a lapot az érdeklődők figyelmébe.

— Vendéglősök hája. A magyar vendéglősök, szálló- és kávéház-tulajdonosok színe-java találkozik holnap este a Bika-szálló aranyczirádás, freskós termében, mely a maga diszes vendégseregével holnap még fényesebb, ragyogóbb lesz. A rendezőség nagy agilitással működik s bizonyos, hogy Karnevál hercege, aki csörgő sapkás fejét, cifraságait és jókedvét már elhordta, ismét megjelen olyan igazándi jókedvvel, amely csakugyan beleríngat a „sohsem halunk meg” ismeretes nótá hangulatába. Akinek buja-baja van, elmegy a vendéglőbe kávéházba felejtetni. Ennél fogva a magyar vendéglős már profosztóból is arra van kötelezve, hogy e honban a legderüesebb arccal jelenjen meg. Holnap is derüsek lesznek az arczok, de nem a mások kedvéért. Holnap a magyar vendéglősök érdemes testülete a legmagyarabb városban a saját szórakozása céljából vonul fel a magyar vendéglők történelmében oly nevezetes Arany-Bikapazarszép termébe, hogy gazdag kedélyével, meleg szívével, sok szeretetreméltóságával egy estén át a saját lelkét táplálja. Az övék lesz a holnap este, egészen az övék. Erre az estére meginvitáltak a társadalom színe-javát, amely bizonyára ott lesz. A mai vonatokkal már sok vendég érkezik, de a vendégek legnagyobb részét holnapra várják. A zenét Rác Károly zenekara szolgáltatja. A vigalmi bizottság élén Kovács Dezső áll, aki tapintattal felelt meg hivatásának a múltban és az ő egyénisége biztosítja a holnapi bál sikerét.

— Halálozás. Polgári Sándor városi árvaszéki iktató, aki negyven évnél több ideig volt a város tisztviselője, hettőn este hosszas szenvedés után elhunyt. A derék szorgalmas hivatalnok halála a tisztviselő karban nagy részvétet keltett. Rokonai elhunytáról a következő gyászjelentést adták ki:

A B. F. R. A. Özv. Polgári Sándorné szül. Nagy Zsuzsánna mint neje, özv. Vértessy Istvánné szül. Polgári Juliánna gyermekeivel

és Polgári József mint testvére, fájdalommal telt szívvel tudatják felejthetetlen jó férjnek, illetőleg testvéröknek és nagybátyjoknak néhai Polgári Sándor Debr. szab. kir. város árvaszéki iktatója és hites ügyvédnek folyó hó 13-án délután 5 órakor, életének 75-ik, házasságának 5-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. A megboldogult földi részei folyó hó 15-én, d. u. 3 órakor, az Arany János-utcza 14. számú háznál tartandó rövid ima után fognak, a Hatvan-utcza sarkán örök nyugalomra letétni. Mely végtisztességtételre az elhunytak rokonait, kártársait, barátait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1899. márczius hó 14-én. Béke poraira.

x Hivatali helyiségül, esetleg ipari czélokra rektárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben. akár két részre osztva, olesó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

„Bika“ kávéház.

Ma szerdán márczius 15-én a szabadságharc évfordulója alkalmából Rác Károly személyes közreműködése mellett nagy zenehangverseny tartatik.

„Valódi Mocca“ Szíves pártfogást kér: Brazíliai császári Bika szálloda bérleti-Homoki rizling. társaság üzletvezetőse.

La Mi-Carême.

Páris, 1899. márczius 15.

Tegnap ünnepelte a mulató Páris a naptár legvidámabb napját, mely minden évben a kíváncsiak ezreit csalja a nagy boulevardokra és a melynek a neve: mi-Carême.

Mi Carême — félbőjt; a szigorú hamvazó-szerdával eltemetett remények diadalmas föltámadása volt hajdan ez a nap, szerelmi ünnepe a tavasz első fuvalma, a mosolygó kikelet diadala a morgó téli felett, a mikor újra éledt a szívben minden bűbajos sejtelem, minden accordja egy félig elfeledett, régi szerelmi dalknak, olyan mint a „cseserinyefák ünnepe“ Japánban — hajdan, mikor még Versaillesba jártak a diákok és a Montmartre szőke, kacagó szemű grisetjei, a jó Murger elfeledett, eltemetett idejében...

A ti ünnepek volt ez hajdan, piros ajku, édes kis varrólányok, a kiknek a szívében olyan összhangban tudott élni kötelesség és szerelem, a kik sirtatok és kacagatok egy szép szóra, egy szép dalra, a kiknek a szerelme nem volt megvásárolható sem selyemmel, sem arannyal és a kik megmaradtatok kis hívő, naiv teremteteknek az egész életben, melyet végeztek néha, a családi körben, néha a kórház előrszagu ágyaiban. A ti ünnepek volt, kihalt faj, a melyből alig maradt fenn kettő-három, hogy annál kiáltóbbá tegye az ellentétet mult és jelen között.

En még ismertem egyet, egyetlen egyet, kinek ezüstcsengésű volt a kacagása, a ki egy egész világot tudott adni a kék szemével — ki tudja hol jár az is. Kihalt faj, áldozata a scepticizmusnak, örökre eltűnt költészete a Szajnaparti nyomorult lapálynak, — csenevész erdőknek.

Es az ünnep most is meg van, nemzetivé tette a hagyomány. Es a rügyező fák felett enyhén fujdogál a langyos tavaszi szellő, a Luxenburg-kertben lassan rakosgatják kifelé a fényes levelű pálmákat — az ünnep meg van, mint hajdan, hosszú menetben vonulnak el a párisi nép hagyományos alakjai, akiknek a neve ott van minden dalban, a vásáresarnokok és a latin negyed királynéja. Es a boulevardokon most is van virág, konfetti, taps és kacaj...

És mégis, a legnagyobb vigság közepette mintha mindenkinek torkán akadna a nevetés. Mondva csinált jókedv ez csak nem jó a szivből, nem talál viszhangot a szivben; csak arra jó, hogy megrészegetse vele magát az ember, hogy elhitesse magával egy pillanatra, a mit nem tud elhítenni mással, egy lázas, görcsös küzdelem a mámor után, a mely eltakarja a jelent.

Ott vonulnak el mind, kitarva a világ elé mindazt, a mit elkellene rejteni, melyen nagyon mélyen és a mit vad cynizmussal mutatnak mégis. Elöl a vásárcsarnokok küldöttsége, dupla állu kofák, középkori alabárdosok, az egyes vásárcsarnokok kocsjai a jelmezes zenészekkel, a főzelék és baromfi minden nemének symbolikus alakjai, végül a királynék királynéja (la reine des reines) a vásárcsarnok legszebb lánya, szomorú teremtés, a ki felé minden oldalról repülnek a kiáltások: „boulangère“, a mi gyöngéd czélzás az arcát borító vastag rizspor-rétegre. Azután jönnek a diákok, a kik egy-két órára diákok akarnak lenni és nem egyetemi hallgatók.

Elöl lovon az egyes facultások küldöttjei, stilszerű costumökben; azután az első kocsjai a diákmenetnek: a latin negyed örömei, Minerva és Vénus, vezetve az iskolák ifjúságát, Roedel vázlata után, követve a Barogne király szekere. A pénz nélküli diák-typus, a ki féktelen dinomdánommal ünnepli a hónap egyetlen napját, melyen pénze van, ép mikor Pactolusnak képzeletét magát — hátul udvara, vakok, bénák nyomorult csoportja, szomorú udvaroncok és szomorú király. Harmadik kocsi Léda hatyuja, negyedik Cythere kocsjai és menete, bajos volna bővebben ismertetni. Végül az ötödik kocsi: a század szekere, trónján a latin negyed királynőjével, a legutolsóval a latin negyedből. Egy automobil és a reklámkocsi hosszú sora zárja be a menetet, melyet végighurcolnak 22 utcán, hogy megmutassák az egész Párisnak, naiv gyermeklányoknak és szigorú morálistáknak mindazt, a mi rut, szenny és keserű.

Es egész Páris nézi, senki sem botránkozik meg rajta. Gyönyörű vagy jókedvű megjegyzésekben nincs hiányosság, de sértve senki sem érzi magát. Sőt egy bizonyos büszkeséggel szemlélik ezt a menetet, a nyomorult büszkeségével a ki magánál nyomorultabbra talál. Es a boulevardok lélekölő zajában elfásult szivek nek olyan jól esik egy kicsit mulatni, egy kicsit nevetni.

Nem, bizonyára, ők nem hibásak, sem a szereplők, sem a nézők. Az ő lelkekben már nincs semmi, csak a sovárgó vágy a feledés, a mulatás után. Mind-egyikük érez valami keserűt a szivében, mely nyomul feljebb, feljebb egész a szájáig, mely csaknem megfojtással fenyeget. Az életben bánat, szomorúság, mindenütt egyenletlenség, mindenütt panasz. Páris népének mindegy — ő csak feledni akar. Nem is lehetne megmondani, cynismus-e ez vagy csak a vad hajtóvadászat a kacaj után — talán egyik sem, talán mind a kettő.

Es a levegőben tornyosulnak a felhők, villámok cikáznak a távoli égboltozator.

Mindenki nyomást érez a keblén, mindenki hordja szivében a rejtelmes hitet, hogy nem jól van ez így, hogy minden megfog változni egykor. Milyen jó volna most a vallást követni bekötött szemmel az élet tekervényes utjait, biztosra venni a szabadulást, diadalát a fehér, hatalmas igazságnak lángoló, véres diadalt elégtételét a millióknak, kik utcai ebekként fetrengtek idáig a porban, a hatalmasok korbácsütései alatt. Es a légből repülnek confetti tarka milliárdjai, a kigyózó serpentin-tekercek — a kávéházakból narancsot és szivart dobálnak a jó népnek — Páris mulat.

Csodálatos nép, mely oly meglepő következetességgel kiált Hozsánát és feszítsd meg et. Mi is kell hozzá? Együtt vannak egy ünnepen. Valaki, a ki a hatalmasokhoz tartozik, legyen bár az egy közrendőr, valami baklövést követ el. Valaki odakiált neki: cochon. Aztán szájról-szájra jár az eset, mindenki nagyítja, az arcz lázasabbá lesz, a kezek összeszorulnak. Az összes elszenvedett igazságtalanságot egyszerre érzi mindenki a szemekben kigyul a vadállati zöldes tűz. Valaki egy téglát dob a katonaság közé, a tömeg föltépi az utca kövezetét — így csinálják a forradalmat. Es most is érzi mindenki, hogy van valami a levegőben. A küzdelemben kifáradva, mindenki orvoslást keres.

Most még csak a gyönyörrel — később talán vérrel, hogy ismét bosszút álljon elnyomóin állati fanaticus bosszút s hogy aztán ujrakezdje a jármot huzni, mint annyiszor. Es az öklök önkénytelen feszülnek — messziről, a hozzáértők, bo rus arczezal hallgatják a nép lázas szag-gatott szivverését.

Es a langyos tavaszi szellő csak fujdogál, virágokat is fog hozni a tavasz, gyümölcsöt is a melancholicus ősz. Az utecasarkon egy csomó diák összeverődve mindenfelől éneklő a vad vigság egy pillanatában:

„Ma petite Michelette,
Fais moi risette,
Voila le printemis qui sourit,
Embrasse ton a'titt vonhomme chéri.

Édes kis Michelettem
Vidítsd fel a lelkem
Nézd a tavaszt, napsugarat...
Add ide az édes ajkad.

Es Páris csak mulat. Az utcákon kacaj, dal és zene. Este van — mindenfelől kigyulnak a villanylámpák — a szél lassan zörgeti, pergeti a tarka confetti millióit, a libegő, színes papírszalagokat.

K. Kiss József.

CSARNOK.

Az irnok urak.

(Elbeszélés.)

3.

— Irta: Ujlaki Antal. —

Tóbiás ur rideg magaviselete kizárt minden bizalmaskodást, első percztől kezdve fölényt gyakorolt társán, hivatalos ridegséggel bánt el vele s Garabó ur elfojthatatlan szorongást érzett közelében.

Másfél napig dr. Kokárda Lajos uron kívül Tóbiás urat respektálta legjobban az egész világon; siri hangon válaszolt kérdéseire, olykor akadozva; midőn pedig átvett tőle egy levélborítékot czimezés végett, a keze reszketett s alázatosan hajlongott.

Második nap reggelén, Tóbiás urnak valami dolga akadt a princípális családjánál s elpanaszolta a nevelőnek: Liza kisasszonynak, hogy az új ember nem ér semmit, tegnap egész nap egy borítékot czimzett meg, mindent neki kell végezni, ő az ilyen mibasznaival nem lesz sokáig egy fedél alatt.

— Borzasztó ember. Egész nap olvas. A szemei habzsolják a betűket. Este nyolcz óráig égette a petróleumot, nem birta letenni „Sorsunk lantját“.

A házban csakhamar az a vélemény kerekedett, míg Tóbiás ur az igát huzza, Garabó ur költeményeket olvas: szóval Tóbiás ur a szorgalom példányképe, a míg ellenben Garabó ur közönséges naplopó.

Második nap délutánján Kokárda ur irodájában ismét nem volt semmi dolog. Kokárda ur kifogyott az ugynevezett „dicső“ pörökből is, melyeket bár esupa jószívűségből vállalt el, szenvedélyes igyekezettel szokott megoldani, bárha a fölszámított költségeket rendesen kirimánkodják, vagy lekönyezik.

Tóbiás ur hátravetett kezekkel a kályhánál állott, Garabó ur pedig ült az íróasztalnál, olvasott egy röpiratot a „Borsóhántásról, tekintettel az alföldi konyhák viszonyaira“.

A röpirat nem tartozik ugyan a legérdekfeszítőbb olvasmányok közé, de Garabó ur úgy tett, mintha kimondhatatlanul érdekelné minden egyes lap.

Olvasás közben köhögés hallatszott az irodából. Tóbiás ur beiramodott. A princípálisnak ugyanis az volt a szokása, hogy a eseléseknek csengetett, az irnokoknak pedig köhögött.

Az apró ember nemsokára diadalmas arczezal tért vissza; aktát szorongatot a kezében s egész kéjjel fogott a lemásoláshoz, miközben Garabó ur lopva, irigy pillantásokat vetett rá.

Tóbiás ur kegyetlenül perczegtette a tollat, olykor megvetően nézett társára, mintha azt akarta volna mondani: Minek vagy itt, ha nem dolgozol?

Garabó ur sötét haragra gerjedt, szivének benső viharai dulták arczát, összehajtotta a röpiratot s kipirult arczezal ült helyén.

Ezen földult lelki állapotban, mint égi szózat hallatszott a princípális ur szava.

— Garabó ur . . . !

A fiatalember olyan hevesen ugrott

Selyem-basztruha

8 frt 65 krtól

egész 42 frt 75 krig egy teljes öltözékhez való szövet

Tussors és Shantungs

valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító.)

föl, mintha csak felrobbantották volna s a nagy sietésben majd a princzipális íróasztalába szaladt.

— Itt van a másolni való, — s átnyújtott egy iv papirost.

Garabó ur félelmetes arca ismét ellágyult, s örült örömmel fogott a munkához.

Egy óra múlva elkészült a másolás. Kokárda ur gyönyörködve nézte a kaligrafikus írást.

— Milyen gömbölyű betűk és milyen tiszta írás. Nagyon jó és úgy látszik, gyorsan dolgozik.

— Oh kérem, ha szükséges, tudok még gyorsabban is írni.

Tóbiás halászápadt arczal állott az íróasztal előtt, az ő munkáját nem dicsérte a princzipális.

— Ez sem rossz, de nem vigyáz az ortografiára, aztán nagyon széthányja a betűket.

E percztől kezdve Tóbiás ur meghunyászkodott, respektálni kezdte az új kollégát, hazamenet egyszerre közlékeny és bizalmas lett, elmondta egész küzdelmes életét, föltárta legtitkosabb gondolatait és minden második szavában hízelt.

Nem volna ez olyan rossz hivatal. A mi princzipálisunk nagyon finom ember és gálánt is; képzelje most két hónapja, egy szóra 8 forint előleget adott.

— Oh, igen derék ember.

— Igen jól vagyunk így, a hogy vagyunk, — mondá aggodalmasan Tóbiás ur.

— Nagyon jól vagyunk.

— Apám mindig szememre hányja, hogy miért nem lettem pék . . . Inkább vagyok én ur, mint holmi ordináré ember. Azután, ha akarom minden pillanatban elvehetem egy péknek a leányát s egész életemre el leszek látva kiflivel és zsömlyével.

Garabó ur, minden légyszívősége mellett is, igen reservált álláspontra helyezkedett s fősvénykedett a jó szóval, legfeljebb annyit mondott:

— No, igen . . . Igaza van.

Végül Tóbiás ur alaposan megszorogatta az új kollega kezét, biztosítván őt örökké tartó hűséges barátságáról.

— Mert, akit én egyszer megszeretek, örökké szeretem.

Ez a meleg baráti biztosíték s hirtelen ragaszkodás Garabó urban csakhamar felköltötte a hiuság pokoli örödgét.

Másnap, a nélkül, hogy Tóbiás urat egy pillanatra is méltatta volna, bement a főnökhöz s merészen az arczába nézett.

— Nincsen valami másolni való?

— Volna, de máskorra is halaszthatjuk.

— Miután most semmi dolgom nincs, úgy gondoltam, hogy . . .

— Különbén igaza van, itt az impurum, tessék lemásolni.

Garabó ur fölemelt fövel tért vissza, s jól esett a szívének, hogy lenézheti Tóbiás urat, a ki sápadt arczal, tétlenül szorongott az íróasztalnál; a mint észrevette, hogy új kollegája ismét másolni

valót kapott, elszorult a szive, egy darabig sötéten bámulta Garabó tuskés fejét, azután izgatottan fölkelt, két kezét nadrág zsebébe mélyesztve, fölhuzott vállal megállott mellette.

— Ön agyondolgozza magát.

Garabó ur e pillanatban tökélyre vitte a hallgatást, még csak nem is mukant; Tóbiás ur ajkába harapott s az ablak felé fordult, a hol a boldog napokban, mikor még korlátlan hatalommal egyedül uralkodott az irodában, minden negyedórán kinézett, hogy megláthatja-e, ha csak egy percze is, a ház tündérét: Lizi kisasszonyt, a Kokárda-gyermekek nevelőnőjét.

Nemsokára megpillantotta a gömbölyű alakot, piros betétes kék ruhában a lépeső karfájához támaszkodott; körülötte zsbongó gyermekek ugráltak.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.

**Vesebajoknál,
a húgyhólyag bántalmainál
és köszvényénél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,**

**a Lithion-forrás
Salvator**

kítűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási** tünetnyekben vagy **húg, savas vese-homok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerházakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgasztasági Bank Részvény társaság közlése.

1899. márczius hó 15-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	119.80	120.20
vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.75	121.75
koronajárdék 4%	97.80	98.30
regále vált. köt. 4 1/2%	100.75	101.75
Osztrák aranyjárdék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	101.—	101.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	142.—	143.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	397.25	397.75
Osztrák hitelbank részvény	369.50	369.70
Magyaripar- és keresk. bank. r.	105.50	106.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.	122.—	123.—
" " " 3%-os "	108.50	104.50

Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.50	121.50
Magyar vörös keresztsorsjegy	11.50	12.—
Osztrák " " "	20.50	21.—
Olasz " " "	11.75	12.25
Bazilika sorsjegy	6.70	7.10
Jó-sziv " " "	3.80	4.20

Pénznumek:

Cs. és kir. arany	5.66	5.74
20 márkás arany	11.79	11.83
20 frankos arany	9.56	9.60
1 Sovereigns	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. márczius 14-én.

Vételkedv hiányában a kész buza irányzata ma alaposan lanyha volt. A ringelő malomok azért nem vesznek, mert sok buzát kapnak a határidőpiacról, a többiek pedig rossz lisztüzlettel indokolják tartózkodásukat. A helyzet egy cseppet sem batorító oly haussepozíció fentartására, mint a melyben egyes lisztgyárak belementek. Miután csak 4000 métermazsát birtak a buzatulajdonosok jó 5 krral alacsonyabb ár mellett értékesíteni, eladásukat ismét a határidőpiacon eszközölték.

Rozs csekély forgalom mellett csendes. Tengeri csendes.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki, 100 mm. 80 k.	10.60	forinton, 100 mm. 79 k. 10.55 forinton,
200 mm. 78.5 k. 10.50 forinton, 100 mm. 78 k. 10.59 frton,	100 mm. 79.5 k. 10.50 frton,	mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

A forgalom ma korlátolt volt, a bizonytalanság, mely az üzletben uralkodik, megbénítja a vállalkozási kedvet. Ott ahol egyesek felfogása, személyes és szeszély döntő befolyással bír az árképződésre, az üzlet alakulására, ott kombinációt felállítani, nézetet alkotni nem lehet.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	10.40 - 10.43
" áprilisra	9.78 - 9.81
Rozs márcziusra	7.96 - 8.—
Tengeri 1899. májusra	4.54 - 4.56
Zab 1899. márcziusra	5.73 - 5.75
Repcze augusztusra	— — — —

Délután 4 1/2 órakor zárlat:

Buza márcziusra	10.45 - 10.46
" áprilisra	9.81 - 9.82
Rozs márcziusra	7.79 - 7.99
Zab márcziusra	5.74 - 5.75
Tengeri 1899. májusra	4.56 - 4.57
Repcze szeptemberre.	12.10 - 12.20

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 165. Bérletszünet XXX.

Ma, szerdán, 1899. márczius 15-én:

megünneplésére diszeloadásul:

Márczius 15.

Allegorikus színjáték 1 szakaszban.

SZEMÉLYEK:

1-ső	—	—	Odry Árpád
2-ik	} magyar ifju	—	Mezei Andor
3-ik		—	Csáky Ferencz
		—	Szabó Irma
Honleány	—	—	Makrai Dénes
Francia ifjk	—	—	Szacsavay S.
Angol ifju	—	—	Tanay F.
Külföld magyarja	—	—	Fenyéri Mór
Öreg honvéd	—	—	—

Ezt követi:

A kápolnai csata

Kössuth Lajos bucsuja.

Eredeti történeti korrajz 4. felvonásban.

I-ső kép: „A lelkesülés első napjai.”

SZEMÉLYEK:

Bardóczy, szolgabíró	—	—	Odry Árpád
Szilvásy, ügyvéd	—	—	Serfőzy Gy.
Alanyi, lelkes	—	—	Csatár Győző

Mari, neje	—	—	Csügényi V.
Ilon, leányuk	—	—	Fáy Flóra
Dallosné, özvegy	—	—	F. Csigaházy
Andor, 20 éves	} fiai	—	Tanay F.
Béla, 13 éves		—	T. Halmi M.
Londrai, gazdag mészáros	—	—	Bartha István
Erzsike, leánya	—	—	Szabó Irma
Brucsák, felvidéki földesúr	—	—	Sziklay Miklós
Dovele, Max, fiatal izraelita	—	—	Szathmáry A.

II-ik kép: „Ima Kápolná.”

SZEMÉLYEK:

Kossuth Lajos	—	—	Komjáthy J.
Honvédtábornok	—	—	
Tölgyesi, közhonvéd	—	—	Szacsvay S.
István, fia, őrmester	—	—	Mezei Andor
Dallos Béla „a kis tűzér”	—	—	T. Halmi M.
Ilon	—	—	Fáy Flóra
Faragó, őrmester	—	—	Rubos Árpád
Sapló Gyuri, közhonvéd	—	—	Csáky F.
Honvédorvos	—	—	Püspöky Imre

III-ik kép: „Az orosz tiszt.”

Kondrai	—	—	Bartha István
Erzsike, leánya	—	—	Szabó Irma
Dallosné	—	—	F. Csigaházy
Andor, fia, tűzértiszt	—	—	Tanay F.
Egy orosz tiszt	—	—	Odry Árpád
Juczi, szolgáló Kondrainál	—	—	Cserényi Adél

IV-ik kép: „A végnapok és Kossuth bucsuja.”

SZEMÉLYEK:

Kossuth Lajos	—	—	Komjáthy J.
Gróf Batthány Kázmér	—	—	
Kemetty, tábornok	—	—	Lendvay Ö.
Alanyi	—	—	Csatár Győző
Mari	—	—	Csügényi V.
Ilon	—	—	Fáy Flóra
Dallosné	—	—	F. Csigaházy
Andor	—	—	Tanay F.
Kondrai	—	—	Bartha István
Erzsike	—	—	Szabó Irma
Tölgyesi	—	—	Szacsvay S.
István	—	—	Mezei Andor

Holnap, csütörtökön márczius 16-án:

Fausztocska.

Vig operette.

Bércocskik dijszabályzata.

		Két	Egy
		Levél	Levél
I. Napssámra.			
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	—	7
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	8	—	—
II. Órassámra.			
Fél óra	40	—	30
Háromnegyed óra	60	—	45
Egy egész óra	80	—	50
Minden következő óra	40	—	30
Az utolsó órán túl félóra vagy kevesebb időre	20	—	15
III. Egyes járatokért.			
Megállapodás és visszamenet nélkül a város serepőin belül	50	—	70
IV. Meghatározotti járatok.			
Temetőeknél (valláskülönbség nélkül), ha a végzettség a templomban történik			
A temetőbe ki és vissza	2	—	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	—	80
A színházba menet	60	—	40
A színházból jövet	30	—	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	—	30
Kéjjel menet vagy jövet kézi táskával	80	—	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után 10 kr. jár.	—	—	—
A korcsolyázó vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszerelőgyár, kertészeti egyeslet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	—	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	—	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövődéhez menet vagy jövet	50	—	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	—	70
Minden következő óra	60	—	40
Külül barom- és lóvásártírra oda és vissza egy órai várakozással	1 20	—	90
Minden következő óra	40	—	30
A katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	—	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	—	60
Minden további óra	40	—	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Fővárosi szerkesztőségünk:

(szerkesztő: Kéry Gyula)

Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.

Telefon: 59-14.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

200.
1899.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város folyó évi május havi rendes közgyűlésen egy

rendőrbiztosi állás

fog választás utján betöltetni, mely állás 700 frt fizetés, 100 frt lakbér és ruházattól álló javadalmazással van egybekötve s elsősorban az 1873. évi II. t.-cz. 4. §. b. pontja értelmében igazolvánnyal ellátott altisztek számára van fenntartva.

Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez folyó évi május hó 15. napjának délutáni 5 órájáig annyival inkább benyújtásák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1899. márczius 1.

Gróf Degenfeld József

248-2-1

főispán.

Több mint 50 év óta sikerrel használtak!

Az
ESZÉKI SPITZER-KENŐCS
és az
Eszéki SALVATOR-SZAPPAN.
Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentúl is
ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle
gyógyszertárban
készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat valamint az összes **bőrtisztítálatlan-ságokat** biztosan eltávolít.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 "
1 drb. valódi Salvator-szappan . . . 50 "
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben 50 kr. és 1 frt.
1 tégely kézpaszta 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!
Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el van látva és kériatik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni.

A kötelesség

Élénken és sürgősen figyelmeztet arra, hogy a természetadta előnyöket fenntartsuk s másrészt a természeti hibákat kijavítsuk, tehát mosakodjatok és mosdassátok gyermekeiteket a Doering-szappannal a bagolylyal. Ezen kitűnő szappan mindenütt ismeretes mint „legjobb szappan a világon”, feleleveníti és üdévé teszi a bőr működését, eltávolítja a bőrtisztítálatlan-ságokat, szépíti az arczszínt és a bőrnek finomságot és frisseséget kölcsönöz. Mindenütt kapható darabonként 30 krért.

Budapesti, karlsbadi és bécsi czipő-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a jó hírnévnek örvendő Baum Miksa-féle, a főpostával szemben levő

női, férfi és gyermek czipő-raktárt

átvettem s azt saját czégem alatt tetemesen meg-nagyobbítva fogom tovább vezetni.

Czipő raktáram ez idő szerint Debreczenben a Budapest, Bécs és Karlsbad legelső gyáraiból szerzem be, **kitűnőbbek** és a mellett **feltűnő olcsók.**

Minden czipő talpán a **SZABOTT ÁR** látható.

A tavaszi és nyári idényre raktáramat rend-kivül dusan láttam el a legelegánsabb és legjobb czipőárakkal, úgy, hogy e tekintetben minden versenyen felül állok.

Felkérem a n. é. közönséget, hogy úgy dus raktáram, mint olcsó árszámításaim és kitűnő gyártmányaimról személyes meggyőződést szerezni méltóztassék.

Tisztelettel **Tolnai Dániel**

előbb **Baum Miksa** a főpostával szemben.

Legjobb czipő-raktár.

Legolcsóbb czipő-raktár.

Legnagyobb czipő-raktár.